

Projekt edukacyjny – obowiązek czy szansa?

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: piątek, 07, listopad 2014 23:00

Marek Wójcik

Odłony: 2324

Jeśli uczniowie czują, że to, czego się uczą, ma dla nich znaczenie – otwiera się nowy etap w ich myśleniu o własnej edukacji. Taki proces można z łatwością zainicjować, realizując projekt edukacyjny.

Miejsce projektu edukacyjnego w podstawie programowej

Od 1 września 2010 roku uczniowie gimnazjum mają obowiązek realizacji projektu edukacyjnego. Jednak już wcześniej nowa podstawa programowa mocno zaakcentowała tę metodę. Można ją znaleźć w *Zalecanych warunkach i sposobach realizacji* wielu przedmiotów. Najbardziej wyraźnie jest to zapisane przy wiedzy o społeczeństwie, gdzie 20% treści w gimnazjum i 10% w szkołach ponadgimnazjalnych powinno być realizowane metodą projektu. Pracę metodą projektu zaleca się także w realizacji: języka polskiego, języków obcych, przedmiotów przyrodniczych i ścisłych, a nawet wychowania fizycznego (edukacja zdrowotna). Warto więc spojrzeć na to zagadnienie szerszej aniżeli tylko jako gimnazjalny obowiązek. Takie silne umocowanie projektu w podstawie programowej nie może dziwić, skoro opiera się ona na fundamencie umiejętności kluczowych, a więc tych najważniejszych i niezbędnych do pełnego funkcjonowania w życiu.

Projekt edukacyjny „królową metod”

W porównaniu z innymi metodami, projekt daje uczniom najwięcej samodzielności w działaniu. Dzięki niemu uczniowie mogą rozwijać bardzo cenne umiejętności. Realizacja projektu uwzględnia zainteresowania i zdolności ucznia, jego potrzeby i aspiracje. Pozwala pokazać jego mocne strony, odkrywać predyspozycje, których wcześniej być może nie dostrzegał. Stymuluje rozwój emocjonalny ucznia, rozwija umiejętność komunikowania się, pracy w grupie, odpowiedzialność za działania własne i zespołu. Uczniowie narzucają sobie samodyscyplinę, wdrażają się do samodzielności, przedsiębiorczości i wspólnego działania, co doskonale kształtuje umiejętności i postawy niezbędne do funkcjonowania w życiu społecznym. Najważniejsze z nich to: samodzielność, odpowiedzialność, rzetelność, współpraca, rozwiązywanie problemów, planowanie i organizowanie własnych działań,

korzystanie z różnych źródeł informacji, prezentowanie wykonanej pracy, sztuka wystąpień publicznych, samoocena, autorefleksja, uczenie się na błędach itp. Wszystkie powyższe umiejętności są dzisiaj bardzo przydatne – zarówno w życiu zawodowym jak i w sferze prywatnej oraz w relacjach społecznych. To bardzo ważna zaleta projektu – uczniowie pracują w zespole (na co nie mają w szkole zbyt wielu okazji) oraz widzą wymiar praktyczny podejmowanych działań, a szkoła przez to staje się bliższa życiu.

W metodzie projektu bardzo ważna jest samodzielność ucznia i jego wpływ na przebieg realizacji na wszystkich etapach – od sformułowania tematu projektu po prezentację końcową i ocenę. Uczniowie, biorąc sprawy w swoje ręce, nie tylko mają poczucie odpowiedzialności za projekt, co jest bardzo motywujące, ale biorą też odpowiedzialność za własne uczenie się.

Uczeń w „trybie aktywnym”

Uczniowie lubią ciekawe, nieschematyczne zadania, które pozwalają im na pokazanie swoich mocnych stron. Chętnie poznają nowych ludzi i nowe miejsca, uczą się nowych rzeczy, które ich interesują. Niezwykle motywującym dla uczniów jest to, że od początku do końca realizacji projektu mają wpływ na bieg wydarzeń. „przejęcie sterów” bardzo zachęca do aktywności, skłania do angażowania się w działanie zespołu projektowego. Taki niekonwencjonalny sposób pracy jest dodatkowym bodźcem dla ucznia, którego przecież nie jest dziś łatwo zachęcić i zainteresować. Jednak jeśli się zaangażuje i zgłębia

Projekt edukacyjny – obowiązek czy szansa?

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: piątek, 07, listopad 2014 23:00

Marek Wójcik

Odsłony: 2324

ciekawe dla niego obszary, a na dodatek poczuje, że ma wpływ na przebieg działań, jest w stanie poświęcić dużo czasu, energii i trudu na tego rodzaju aktywność. Nauczyciel ma więc – dzięki projektowi – możliwość aktywizowania uczniów i motywowania ich do działania.

Nowe możliwości dla nauczyciela

Projekt to także szansa dla nauczyciela. Ma on tutaj inną rolę niż w tradycyjnej relacji z uczniami. Nie jest już postacią wiodącą. Powinien monitorować działania uczniów, wspierać ich, udzielać konsultacji, podtrzymywać motywację, reagować w razie potrzeby, ale nie podawać im gotowych rozwiązań, przydzielać zadań ani wyręczać w ich realizacji. To wcale nie jest łatwa rola – być inspiratorem, konsultantem, doradcą, osobą wspierającą i motywującą. Wymaga to dużej elastyczności, otwartości, taktu pedagogicznego. Ale dzięki tej metodzie nauczyciele odrywają się od schematu i rutyny, próbują czegoś nowego, mają więcej satysfakcji z pracy, zyskują też na autorytecie. Mogą bardziej zbliżyć się do uczniów i lepiej poznać ich w nowych rolach i sytuacjach, a bywa to zaskakujące. Często okazuje się bowiem, że posiadają oni zdolności i umiejętności, które nie miały szans ujawnić się dotąd podczas tradycyjnych lekcji. Nauczyciel, pracując w taki sposób z uczniami, odkrywa także dla siebie nowe obszary, nabywa – wraz ze swoimi uczniami – nowe umiejętności, rozwija swoją osobowość i warsztat pracy.

Podsumowując powyższe rozważania, można stwierdzić, że w kwestii pracy metodą projektu nie należy sobie stawiać pytania: „Czy warto?”, bo to wydaje się oczywiste. Należy więc starać się szukać jak najwięcej okazji do takiego sposobu pracy i to na wszystkich etapach edukacyjnych. Jest to bowiem szansa na rozwój nie tylko dla uczniów, lecz także dla nauczycieli. Dobrym pomysłem jest udział w konkursach takich jak np. ogólnopolski konkurs „Projekt z klasą” wydawnictwa Nowa Era. W takich inicjatywach niewątpliwie zyskuje też szkoła – realizacja projektów to świetna okazja do jej promocji. W środowisku jest postrzegana jako miejsce, gdzie podejmuje się wiele niekonwencjonalnych i wartościowych działań, uczniowie są kreatywni, potrafią samodzielnie robić wspaniałe rzeczy, a nauczyciele wspierają ich w rozwoju.

Małgorzata Wojnarowska

O autorce: Małgorzata Wojnarowska - doświadczona edukatorka, autorka szkoleń i warsztatów z metody projektu dla nauczycieli, dyrektorów szkół, wizytatorów; pracuje jako konsultant w Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie; współpracuje m. in. z Ośrodkiem Edukacji w Warszawie i Instytutem Badań Edukacyjnych; autorka programu i materiałów do pracy z uczniem zdolnym na bazie metody projektu i strategii PBL oraz wielu publikacji o tej metodzie m.in. dla portalu www.projektzklasa.pl.